

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatvs

Dript, Laurentius a

Paderbornae, 1672

9. Ad tormenta damnaq[ue] gravia vitanda potest quilibet sibi falsum crimen imponere, etiamsi mors sit sibi secutura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13441

PROPOSITIO IX.

*Ad tormenta damnaq; gravia vitanda
potest quilibet sibi falsum crimen im-
ponere, etiamsi mors sit sibi secutura.*

Quas sententias licet assertor à pluribus
præsertim antiquioribus impugnari &
cōtrarias doceri fateatur. Sed jam alij recen-
tiores inquit post accuratam discussionem ad-
vertentes onus esse supra natura vires diffici-
lerem obligare ad inferendum testimonium
capitale contra se ipsum docent probabilissi-
mum esse, & tutum reum minime obligari ad
fatendum crimen suum, unde tantum malum
sibi parari videat. Rationemq; horum mox
assignat. In re inquiring tam ardua Judex non
est superior. Quod si is soleat cogere, ideo est,
quia sequitur opinionem, que saltem ob autho-
ritatem Doctorum probabilis est.

17. Huic ergo sententiæ & rationi con-
formiter nullus Judex, etiamsi indicia semi-
plene probantia habeat, in ullo crimine per
torturam reum ad criminis alicujus super

quo quaritur, confessionem adigere poterit, imò graviter peccabit, si id attentet; causam & personam judicare præsumens, cujus superior & Judex non est, adeoque usurpans judicium. Quid hoc est, nisi criminibus & criminosis universis securitatem & immunitatem largiri, ut quantumvis liberè peccent, si tamen sufficientibus testimoniis convinci nequeant, etiamsi semiplena probatio contra ipsos habeatur, torturis tamen ad veritatem fatendam adigi nequeant? certe aliter senserunt S. Patres, quos hic recensere longum esset. *Eusebius Papa Epist. 1. ad Gallie Episcopos, cujus est sanctio illa, corpori furis Canonici inserta in can. illi qui s. q. s. veritatem diversis cruciatibus ait è latebris suis religiosus tortor exigere debet: ut dum pœnis corporum subijciuntur, quæ gesta sunt, fideliter & veraciter exquirantur.* Vnde *Lessius de Jure & Justitia lib. 2. cap. 29. dubit. 13 n. 151. Torturam ait introductam esse non in penam criminis commissi, sed in subsidium probationis, ut quia sufficiens, & plena probatio deest, ipse reus confitendo veritatem suppleat, quod ad plenam probationem requiritur, ut docet Covarr.*

Covarr. pract. quasi. 23. ex communi sententia DD. & Clarus q. 64. num. 6. Unde sequitur torturam adhiberi non posse, nisi quando crimen est semi probatum, vel quando vehementia indicia urgent, ita ut fere moraliter certum sit, ipsum authorem esse: In hoc autem casu eam adhiberi posse ad confessionem, est consentaneum rationi naturali: si enim non posset, improbi audacter & impune peccarent, damna & injurias aliis inferrent, quando putarent se testibus vel externis iudiciis non convincendos. Cum vero vident ex iudicijs vel uno teste tormentis subijciendos se continent. Accedit, quod pleraq; malefici gravissima non possent puniri, quia paucis vel multis consciis committuntur, cum tamen id ad Bonum Republice sit necessarium, alioquin omnia sceleribus, & sceleratis essent plena.

18. Idem pulcherrimè quoque demonstrat Benedictus Carpzovius p. 3. quest. criminalium q. 117. n. 1. 2. 3. usque ad 8. inclusive, & tam ex iure, quam juris consultis & SS. Patribus fuse probat. Quibus omnibus potior est irrefragabilis Autoritas Doctoris Angelici 2. 2. q. 69. a. 1. in corp. ubi ait pertinet ad de-

bitum iustitia, quod aliquis obediat suo superiori in his, ad qua ius prelationis se extendit. Iudex autem ut supra dictum est, superior est respectu eius, qui iudicatur, & ideo ex debito tenetur accusatus Iudici veritatem exponere, quam ab eo secundum formam iuris exigit. Et ideo, si confiteri noluerit veritatem quam discrete tenetur, vel si eam mendaciter negaverit, mortaliter peccat. Hæc D. Thomas, contra quem si assertor allatarum propositionum probare queat in casu gravi, ubi reus per confessionem subit mortis periculum reum desinere esse subditum, & Iudicem non amplius esse legitimum superiorem, omne tulerit punctum, & lubentes ad suas partes, & sententiam omnes transibunt, poteritque juxta jam dicta sed explosa fundamenta reus, juxta aliam laxorum, supra allegatam assertionem talem Iudicem tanquam injustum & non legitimum superiorem, sed potius inforem licite occidere.

Verum non cessat hic laxistarum audacia, nec solum dant licentiam reo, ut ad evadendum mortis periculum, sed & ad quodcumque grave

grave damnum evitandum veritatem vel absolute, vel cum æquivocatione mentisque restrictione negare queat: ratione cuius sit.

PROPOSITIO X.

Quod dictum de periculo mortis evitando, idem dicendum de quocunq; gravi damno, Exilio, Triremium gravis infamiæ, &c.

19. **Q**uod dictum est inquit assertor de periculo vite extenditur communiter ad quodcunq; grave damnum & malum: puta exilium, bonorum amissionem, trirèmes, gravem infamiam &c. Cujus rationem mox subjungit: quia ad hæc tam gravia mala perinde ac ad mortem avertebamur. jus naturæ nos armat, imò nos urget. Ex quo consequenter vult inferre rationem prævie adductam, scilicet superiorem non esse superiorē. Quod si quæras, quid dicendum si agatur de levi malo vitando? Respondeo inquit idem Author à mortali fortassis excusandus esses,

Bb 4

quamvis